

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési díj:
 Egy évre 6 for.
 8 óra 4 " "
 4 óra 2 " "

FELVIDÉK

1 Kr.
 Akadémiai
 Stempel.
Hirdetések
 a legjutányosb áron közöl-
 tetnek:
 bélyegdíj: minden beikta-
 tásért 30. kr. fizetendő.

VEGYES TARTALMU HETILAP

8

az ung-megyei gazdasági egyesület, az ung-szerednyei borászati társulat,
 és az ungmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az előfizetési díjak, kéziratok, s reklamatiók a kiadó-szerkesztőhöz küldendők. Lakása Szobránczi utca 913 szám.

Első évi folyam

7. szám

Unghvár, június 13. 1863.

Tudósítás.

A folyó hó 15-ki nagy-kaposi ver-
 senyszántás s lófuttatás érde-
 kében.

A közügyekben fáradhatatlan gr. Butt-
 ler Sándor s neje b. Barkóczy Éva 4 ara-
 nyat, a lelkes Kandó Kálmáné 2 Napole-
 on aranyat s Péchy Miksa ur egy 2 frtos
 tallért ajánlottak fel a díjak szaporítására.

Lobogókat Bernáth Zsigmondné,
 Bernáth Simonné, gr. Buttler Sándorné,
 Csuha Sárdorné, gr. Hadik Béláné, Drá-
 veczkys Pongrácz kisasszonyok, Pet-
 rovay Ákosné, Petrovay Leókösné
 gr. Sztáray Antalné urhölgyek voltak
 szivesek felajánlani.

A versenyszántásra folytatólag eddig
 bejelentettek: Gyöngyössy Pál 1, Pet-
 rovay Ákos 2, Thuránszky Mihály 1
 vasékét két-két ökörrrel.

Megyei telkes gazdák közül pedig:
 Császlóceról Tóth György 1 faekét 2 ökörr-
 rel. Csepelyből Szabó István 1 faekét 4
 lóval. Kis Kaposról Géczy János s József
 egy egy faekét 4 lóval. Papp József 1 fae-
 két 2 ökörrrel. Nagy Kaposról Elek Sámuel
 s Papp János 1 faekét 4 ökörrrel, Kiss Sán-
 dor 1 faekét 4 lóval. Ráthból Danes József
 s Mihály 4 ökörrrel egy-egy faekét. Vaján-
 ból Kovács János Varga Péter 1-1 faekét
 4 lóval.

A lófuttatásra s pedig a lovászdijra
 bejelentett: Budaházy Károly ur 1 osi-
 kót s Petrovay Ákos ur 1 7 éves fekete
 kancát.

Az eddigi összes bejelentések szerint
 szántani fog 12 béres, 12 telkes gazda, fut-
 tatni pedig a lovászdijra 8, a mezei gazdák
 díjára 3 ló.

Legujabban pedig Dráveczky Aurel s
 gr. Sztáray Antal urak telivér verseny lovai-
 kat, melyek már több hirnevesebb hazai
 gyepen futottak, jelenték be egy új verseny-
 re. A futás — ha csak a hely s idő engedik —
 körben történik s magok az úrlovarek saját
 színeikben vezetik a lovakat. Ez a futatás-
 nak ismét nagyobb érdeket kölcsönöz.

Végül ujjolag figyelmeztetem a ver-
 senyzőket: hogy az ekékkal legkésőbb reg.
 8, s a futó lovakkal legkésőbb 10 óráig meg-
 jelenjenek a bíráló választmány előtt. A
 versenyszántás pedig pontban 10 órakor ve-
 szelkezetét sbevégezte után a futtatás. A ju-
 jutalmak pedig a helyszínen osztatnak ki.

Csicsér, jun 10-én

OROSZ MÁRTON.
 egyes. alelnök.

Néhány szó gazdasági kiállítá- sainkról.

A múlt évben Sátoralja-Ujhely-
 ben tartott gazdasági kiállítás, — mely

első kísérletnek mondhami szépen sikerült,
 s mely ha jól vagyunk értesülve minden
 második évben s mindig a megye más más
 városában ismételtetni fog, több eszmét
 szült bennem, melyeket ezen lapban nyil-
 vánosságra hozni szándékom annál inkább,
 mert ohajtanám, hogy ezen lap felföldünk
 minden érdekeit képviselje s tolmácsolja.

A múlt évi kiállítás kizárólag a gazdás-
 zat körébe tartozó tárgyaknak volt ugyan
 szánva, és abban valamint sok marhák, s
 nyers termények, s tisztán gazdasági ipar-
 cikkek, sőt gazdasági gépek, s a gazdaságtal-
 ron tárgyak szép menységben s kel-
 lő esinnal voltak kiállítva, ezen kitézett célt
 teljesen el nem érte még, mert némely ezen
 szakokba tartozó tárgyak teljesen hiányoz-
 tak, és Megyénk némely vidékei éppen
 nem voltak semmivel képviselve, másrészt
 pedig a gazdaság körén kívüli tárgyak is
 állítottak ki, minek csak örülhetünk, de
 mely körülmény egyuttal arra vezetett s fi-
 gyelmeztetett minket, hogy az ezentul tar-
 tandó ilyenmü kiállításokat mindkét szakra
 t. i. a gazdaságra s az iparra is terjesszük ki.

S ha a történetek okait vizsgáljuk, an-
 nak okát, hogy némely vidékek s némely
 cikkek nem voltak képviselve, abban talál-
 juk legelőbb, miszerint minden kezdemény
 nehéz, s nem mindenki tájékozta magát az
 eránt mit lehet kiállítani; de ezen baj
 ugy hiszem jövőre magától megszünend,
 én azonban abban is találok ezen körülmé-
 ny okát, miszerint a gazdasági egyesület
 által nyomatott, és székküldött s egy
 két lapba iktatott hirdetés a legjobb
 akarat mellett is nem jutott minden-
 kinek kezébe, és én magam több birto-
 kóst tudnék megnevezni, kik a kiállításról
 éppen semmikép sem értesültek. Ezen jö-
 vőre, hitem szerint aként kellene segíte-
 nünk, hogy ezen hirdetéseket mindenkinek,
 egy eleve szorgalommal készítendő névsor
 szerint közvetlenül küldjük meg.

A miről azonban ez alkalomból szól-
 lani kívánok, azok az ipar cikkei. Ide so-
 rozom ugyan általában a mesterségek min-
 den nemeit, és cikkeit, különösen azonban
 a gyárakéit. Igaz ugyan hogy a szó szoros
 és magasztos értelmében alig van Megyénk
 területén egy két nagy gyár, de kisebb
 gyáraink vagy ehez hasonló ipartelepeink
 is vannak, s ezeknek gyártmányai még is
 olyanok melyek mindnyájunk figyelmét meg-
 érdemlik, s melyekről mindanyiról elmond-
 hatjuk hogy ezelőtt 12 évvel nem léteztek,
 s hogy korunk e részben kedvezően meg-
 változott irányának s józan haladásunknak
 szüleményei. Megkísértem ezeket elősorol-
 ni, s egyuttal egy egész ilyen egyesített
 gazdasági s ipar kiállításnak képét adni.

Tisztán gazdasági cikkeinkről bőven
 nem kell talán szólnom, gazdák vagyunk

mindnyájan kik e sorokat olvassuk (cse-
 kely magamat kivéve, ki talán épen ezért
 valamit téveszthetek és hibázhatom is) s
 azért elég megérintenem, miszerint a gaz-
 dag talaju Harangod és a Sajó vidé-
 kének gabnanemeit s más mezei s kerti
 terményeit, a közép zempléni nem ke-
 vesbé kitünő terményekkel, s ezeket a fel-
 vidékiekkel bár lenne alkalmunk jobban
 összehasonlithatni, mint ezt a tavalyi kiál-
 lításnál tehetjük, a melyben a felvidék
 igen kevés, a Harangod és a Sajó
 vidék pedig, ha nem esalódom épen sem-
 mivel sem volt képviselve. A felföld sem
 szégyenlené el magát, mert a szó szoros
 értelmébeni krajnyáról több szép terményt
 például repeét is tudnánk ám küldeni, van
 ugyan is ezen felvidéken több külföldi ered-
 tetű birtokos, ezek nagy szorgalommal
 üzött és nagy költséggel felszerelt gazdasá-
 gaikban néha csudákat teremtenek, hogy
 jutányosan e? ez más kérdés, de hogy ezen
 a vidék zordonságához mérve kitünő ter-
 mékek figyelemre méltók, az bizonyos. —
 Borainkból is, melyek közül a hegyal-
 jaít, a földkereksége legelső borának
 méltán tartjuk, nem sok volt kiállítva, ezek-
 ből is ohajtanám ha minden határ, minden
 vidék lenne képviselve.

A marhák osztálya ugyan, főleg a ju-
 hoké aránylag elég gazdagon képviselte-
 tett, azonban a kisebb birtokosok az ugy-
 nevezett telkes gazdák semmit sem állított-
 tak ki, sem terményekben, sem álatokban,
 sem gyártmányokban, mint például vászon-
 sat. Ezen kívül még egy két nagy birtokos
 ménese éppen nem volt képviselve, példáu-
 l a Perbenyiki és a Hosztovici, melyet a
 hazai közönség talán nem is ismer, s
 melyben díjakat nyert mének s fél-
 vér kancáktól s egypár telivér kancáktól,
 évenként 16—20, s ezentul 20—24 szeb-
 nél szebb csikó neveltetik, s melyeknek
 darabja 4 éves korában Bécsben egyremás-
 ra 600—800 forintjával adatott el, s most
 egy egy éves sárga csikó van ott, mely a
 14 markon felül van, s már most néhány
 versenyterre előre be van írva. S ez, ki hin-
 né, a Galliciával határos Hosztovicián
 a Beskéd lábánál báró Bethman Sándor
 birtokán már öt év óta teljes sikerrel áll
 fenn.
 (vége következik.)

MATOLAY VICTOR.

Eszmefuttatások a polgáriaso- dásról.

I.

Az ujjabb Európai állam-életben a saj-
 tó mind inkább kezdi betölteni azon he-
 lyet, melyre rendeltetve van t. i. hogy köz-
 vetlen nyilvánulása legyen a nép érdekei,
 vágyai és véleményének; s egyszersmind

közége gondolatunk kifejezésének ott hol azt szavakkal nem tehetjük. Ezen célhozi közeledést bizonyítják a mind inkább szaporodó vidéki lapok, — melyek ha irányukat nem tévesztik el, jótékony befolyásuk a nép s a nemzet életére sem maradhat el. Ön, lapjában meglehetősen megközelíté ezen irányt, midőn abból a körülményeink közt célhoz úgyszem vezető politikai polemikákat kizárta; mint észrevettem, tartalma inkább nemzet-gazdászati, s ez a tég tágabb s áldásthozóbb, ha tán nem oly fényes is mint a másik. Győznek ugyan abban is a nagy és igazságos eszmék; de sokkal nagyobb a haladás a nemzetek között az állam-élet anyagi mint sem diplomatiái részében. A történetkönyvei, s utleírások tudatják velünk, az emberiség anyagi jólétének különbözőségét, különböző idők és világrésekben. Az Ausztráliai benn szülöttek, az amerikai Indiánok s Európa hajdani lakosai, lakok és csaknem ruházat nélkül voltak, földjeiket nem szánták s így gyakran éhhalál és a zord idő, csoportostól pusztítá el őket. Most ugyanazon területen a lakosok száma tizszer annyi, s még is megbirunk azon élni, és pedig az anyagi jólétnek általuk nem is álmodott fokán: kényelmes lakásaink, ruházatunk, utaink, eszközeink vannak s megkivánjuk hogy ezeknek szabad használatát biztosítsák embertársaink azoknak, kiknek fogalmaink szerint joguk van azokhoz. Azon állapot melyre eddig eljutottunk, polgárisodottnak nevezték el; a haladás azonban még itt nem lehet befejezve, s azon körülmény, hogy a polgárisodottságnak ezen fokára hosszú idők során s fokozatosan jutottunk el, meggyőz bennünket arról, hogy még nagyon nagy tég van előttünk. Erkölesi

kötelességünk úgy munkálkodni, hogy rosszabbak ne legyünk atyáinknál, s hogy mi is javítva hagyjuk a ránk következő nemzedékre az emberiség anyagi és szellemi állapotát. Hogy ezt teheszük, nem elég azt csak akarni, hanem tudnunk is kell tenni. Az emberiség haladásához két dolog kell tehát u. m. jellem és tudomány. Mindkettőt a jó nevelés adja meg, mely a tudással egyszerre önti a gyermekbe, a jó szokásokat és az önuralmat.

A népben e két tényezőjét, az egyesek és így az állam jólétének, előmozdítani — egyik főkötelessége a sajtónak, s különösen annak mely lokális jelleménél fogva közvetlenül hat azon népre mely között működik. Én mint egyik leendő napszámosa nemzetemnek, különösen örülnék, ha ezen — mint láthatja ön — nemzetgazdászati jellemű eszme-futtatásom anyira megnyerné önnek tetszését, hogy annak s a népgazdászati különböző ágait érintő folytatásainak helyet adna lapjában. *)

BERNÁTH DEZSŐ.

Levelezések.

Nagy Mihály jun 8.

A fővárosi lapokkal a „Felvidék“ is előre közölvén mélt. gr. Sztáray Antal ur egybekelését, németújvári Batthányi Fanni grófhölgygyel, mi, kik Polgárdin — hol az esketési ünnepélyt Farkas Imre székes-fejérvári püspök ur ő maga nagy pompával végezé — jelen nem

* Igen szívesen, s köszönettel fogadom. Sz.

lehetünk, N. Mihályi fogadtatását a boldog párnak, a „Felvidék“ mint vidékünk közönlönye által ohajtjuk köztudomásra juttatni. —

Jun. első napján N. Mihály városában már az előkészületek sejteti engedék a grófpár ünnepélyes fogadtatását; a nagyszámú nemzeti és gróf Sztáray-család színezetű zászlók készítése, diadalok kapuk emelése, s banderiumok alakítása — mind arra mutattak.

Az elfogadás június 3-ának délutáni óráiban következő renddel ment véghez; ugyan is:

Pichler Károly mint uradalmi igazgató, és a mélt. anyagrónő távollétében házigazda, a már Ujhelyből utban levő grófpárt — kit Sztáray Béla és Török grófok kísérték — Vásárhelynél várta s fogadta, örvendő szerencsés megérkezettnek. Innen, mintegy félóránnyi távolságra a Pazdiesi dombon főt. Dolinay Pál n. mihályi plébános, főesperes s apát ur remek szónoklattal üdvözölte a grófpárt, a népnevelés ügyét, s a város polgárait kegyeikbe ajánlván. Pazdieson túl Szirmay József és Boronkay László urak „Isten hozott“ üdvözlöttekkel, a kíséretre esatlakoztak.

Pazdies helységében a volt ungmegyei jobbágyság, nevezetesen: nagy és kis Zalacska, Lucska, Jesztreb, Csecsehó, Verbóc helységek fiatalságából önkénytelen alakult mintegy 200 számú csinosan felöltözött lovas banderium üdvözölte a boldogpárt Pankuh Ferenc vinnai járás jegyzője vezérlete alatt; s azzal példás rendben N. Mihály határáig hatolván; itt a város polgári rendjéből s Topolyán és Petrócz helységek fiatalságából ismét egy csinos

TÁRGA.

Ágak, ne álljatok utamba! *)

Ágak, ne álljatok utamba
Ne ingereljete haragra,
Eresszete szép kedvesemhez,
Tréfátoknak jó vége nem lesz.

Szél, ha lakik részvétel nálad
Visszafelé nehzd ruhámat.
Kedvesemhez kell gyorsan mennem,
Ne tartóztass utamban engem.

Nap, mindegyik sugárod hegyzett,
Valamenyit ellenem szegzed?
Kedvesemhez vágyom eljutni,
Szemeimet kérlek ne szurd ki.

Megvérezve, dultan, könyezve
Nyitottam szép kedvesemhez be,
S amint sebam csókkal halmozta
Megaládottam mindnyáját sorba.

Dalmady Győző.

*) Mutatványul a jeles ifju költőnek legközelebb megjelent „Szereltem“ című gyönyörű költeményeiből. Ez — lapunkban van először közölve. Szerk.

Egy nyil két lövése.

(Történeti beszély a török világból.)

Remellay Gusztávtól

(Vége.)

Mint tovább beszélé a fogságból visszatért — s Beke boszueskűit hallott unghvári bajnok — csakugyan áttért a Mahomedán vallásra, s mivel a jancsárok legdühöseibbel vetélkedve, volt hitsorsosai legbőszebb ellenségévé lön, s a félholdas zászlók alatt vakmerő, s mindig jól sikerült merények által tünt ki, rövid idő múlva egy ijázesapat milasinja *) majd bimbasija **) lett, s nem rég, mintegy martalóc-csapat vezére bég címmel küldetett Szolnokba.

Hála mindenható! — kiáltott fel erre Beke — tehát nem lakoltattad meg őt, élni hagyta eddig, hogy teljesithetvén eskümet s elérhetvén már kivihetlenné vált céloamat, szívébe röphessem e nyilat, melyel megölte egykor kedves arámat. Ó e nyil, még sokkal hegyesebb mint akkor volt, s meg van mérgezve; a seb, melyet okozand, halálos lesz, ha nem is tudnám szívébe röphiteni. De nem tartok ettől, mert hisz jól begyakoroltam magamat a nyillövésbe; az ur, ki engem jelt ki bírójául, segíteni fog, erősen hiszem, hogy épen szívébe szuródik e nyil. El! el! hát Szolnok vidékére, tegzem messziről röphiti a kitűzött célba a nyilat. Lator rettegj! a boszu órája közelg — fekete lelked a pokolba repül, nyilam nyitja előttd Lucifer országa ajtaját.

*) Hadnagy
**) Kapitány

V.

Ali bég, ki mióta Szolnok várban megtelepedett, minduntalan kirohant onnan, s a legborzasztóbb kegyetlenségeket követvén el, dulta a vidéket, halomra ölette vagy rabságra cipelte a lakosokat, — épen egy ily rémes kalandjából visszatérőleg pihent meg a rögtönzött sátor alatt egy dombon, mely Szolnok s Fegyvernek közt emelkedett.

Iszonyu multja emlékeibe merengve, s a jövőre nézve még véresebb terveket forralva agyában heverészett egy ideig a földre leterített szőnyegén, azután felkelt, hogy a halom körül letelepedett martalócai élén visszatérjen Szolnokba.

Amint Fegyvernek felé voté tekintetét, észrevette, hogy körülbelül anyira, menyire egy jó tegez a nyilat röphiti, lovas ember ált meg, bőköpenyeggel termetén s integet a legszélsőbb helyen levő mozlímeknek, hogy egy hozzá jöjjen.

Látta, hogy a martalócnak ki oda ment, levelet adott által, s hogy ez feléje hozza az átvett iratot.

Uram! — mondá a szolga midőn elébe lépett, s szokásos szolgálai üdvözlétét végzé. — Ama giaur ott azt mondja, hogy mint e levélből is fogod olvasni, ezen iratot egy magyar ur küldte, egy rokonát, ki foglyoddá lön, akarja jó árért kiváltani.

A kincsszomjas bég hirtelen feltörte a levelet,

„Rettegj, én Beke vagyok, ki eljöttem, hogy szivedbe repitsem ugyan azon nyilat, mellyel megölted arámat“.

E szavakat olvasá a bég, s elhalaványult, de nem volt ideje rettegni, sem megmenekülni a veszély elől, mert a lovas, — ki hirtelen

lovass banderium mutatta be hódolatát Strepely Mátyás vezérlete, és Rohnyák Mihály elemi tanító üdvözlő beszéde mellett.

Innen, a banderiumok egyesülve, számos nemzeti lobogókkal a város végeig kísérték a grófpárt, hol N. Mihály város izraelita közönsége szokott kegyeletből, igen széps „Isten éltesse sokáig a grófpárt” feliratu diadalkapu előtt a Rabbi vezérlete s szónoklata mellett ünnepélyesen fogadta; a honnan zajos éljenzések közt a már is nagy tömeggé alakult kíséret a főutcán a grófi kerthez érvén, (megjegyzendő, hogy majd minden polgári ház nemzeti lobogókkal volt díszítve) s e közben a zenekar, Rákóczy indulóját ráhuzván, a fiatalság, s az iskolák növendékeiből két oldalról felállított sokaság közepette a várkastély elibe vonultak, hol nagyontisztelendő Hedry Bódog segédlelkész ur által lelkes szónoklattal üdvözöltettek; ugyan-e helyen az uradalmi igazgatóság rendezéséből szinte egy diadalkapu díszlett a Sztáray és Batthányi grófi címerekkel s „Isten hozott” felirattal.

Az udvarban az uradalmi szolgálati személyzet nagy számából — két sorban az előkelőbbek kört formálva — a vár erkélye alatt gróf Sztáray Ferdinánd szokott nyájasságával első fogadta a grófpárt; ott voltak még N.-Mihály úrhölgyei, urai, s a közeli helységekből megjelent papság, valamint az uradalmi gazdatiszti kar, melynek egyik tagja Machnyik György nagy zalaeszkai tisztartó által röviden, de szívből üdvözöltetett.

A vár kastély előesarnokában temérdek virágkoszorúkkal lepetett meg az ünnepelt grófi pár, a város díszesen felöltözött leánykái által, mely koszorukat a boldog

elővette köpenyegé alól feljuttott tegzét — majdnem akkorra — mire elolvasta a rövid levelet, keblébe röpitte jó irányzott nyilat.

A bég összerogyott, a lovas pedig hirtelen megfordítá paripáját, sarkantyúit szügyibe méleszté, s bár utánna löttek s szágultak a mozlímek, megmenekült, mint megmenekült volt egykor arája most lakolt gyilkosa.

Szarvason megpihent, s a gazdának — kinél beszélt — megmondta nevét, s miért ölte meg a vidék rettegett ostorát Ali bégét.

Azután elment a sereghöz, még vakmerőbben kereste a halált, felis lelte csakhamar s Eszterre gondolva s szellemeik egyesülésének örvendő — adta ki lelkét.

A vidékbéli nép, mely a szarvasiaktól megtudta, mikép hívták a férfit, ki megszábadítá a tájékat a gyűlölt s remegett kinzójától, utánna nevezte el a halmot, mely maiglan is fenáll, s „Beke Pál halma” nevezet alatt ismeretes a szolnoki vidéken.

A két szerető sziv.

Elbeszélés.

Szépfaludy Ferencről.

Rég volt; félszázad mult el, enyészett az öröklét végtelen tömkelegébe, mióta a világhódító császár: Napoleon Európát megrettegetté. Királyok, fejedelmek hajlottak földig a hatalmas uralgó előtt, félistenként tisztelték a népek a nagy urat, s mi lett belőle? mi lön a félvilág meghódítójából? Ő, kinek Europa már már kisiny volt, ő, kinek egyetlen szavára megrendült minden, ... alig végződött be a szerencsétlen vaterlooi csata, ő neki — a hatalmas uralgónak — Sz. Ilona szigetén durva angol fölvygázó

grófnő kegyesen fogadván, egy halomra rakatta azokat örökemléküül megtartandó.

Vége felvonulván a palotába, itt Főti, Valkószky Miklós gészenyi gö. kath. lelkész s esperes ur által üdvözöltettek.

Minden üdvözetet a mélt: gróf röviden s lelkesen viszonzott.

Esteli 9—10 óra között a grófpárt a város polgársága fáklyás menettel tisztelte meg melyekhez az uradalom részéről 100 db. három színű lámpa csatoltatott, migyönyörködte látványt nyújtott a szemlélőnek; mire a menet a kastélyhoz ért, a nemes város érzelmeit Subsilyány István meleg szavakkal lelkesen tolmácsolá; mit a grófi pár mindenki által érthető hangon megköszönvén a fáklyás menet — zenekisérettel a város utcáit bejárva, ismét a kastély előtt állott meg s a felmaradt fáklyadarabokat s lámpákat egy halomba rakván a fényes világítás mellet a szöveget s Hymnust nagy lelkesedéssel elénekelt: Isten áldását kérte a boldog grófpárra.

Azt mondanunk felesleges hogy a nagyszerű áldomásokban minden halandó bőven részesült. r. l.

Debrecen, június 8.

Időjárásunk még mindig a legválságosabb, száraz és szeles. A búzakofák, kik a múlt őszen és ez év tavaszán olesó áron beszerzék a gabonát, a legszebb reménynyel táplálják keblüket, — mig a szegény földműves, ki minden reményét a földbe vetette, várva annak kikeltét, tört reménynyel és kétségbeesett szívvél néz szét leégett veteménye fölött, s öszvekulcsolt kéz-

kényének s szeszélyének kelle magát alávetni.

Ilyen az élet, mulandó minden! Egyik pereben magasló ormon kevélykedve állunk s a napot elérőnek véljük; másik pereben — csak egyetlen bizonytalan lépés következtében — már alázuhantunk, ... ott fekszünk megsemmisülve, megalázva a porban. Így volt a hatalmas francia császár is, kénytelen volt egy rongyos cellával megelégednie.

Elvételét tőle neje, elvételét forrón szeretett gyermeke. Az, a toskánai heregséget nyerte el s ott tölté élte hátralevő idejét szomorun; ez pedig felvitetett Bécsbe, a császári nagyapához, hol mint sárkányok örködték a növekedő hereg lépteire. Az apával a fiu is bukott, az apával a fiu is fogolyá lön.

Az apa elhalt. A hatalmas uralkodó nem sokáig tűrhette a megaláztatást, a bú férge fölemesztette életerőit, esőndesen mult ki, utolsó szava is az volt: „Csak kedves fiamat láthatnám!”

Zajos volt a föltűnés; de annál zajtalanabb az eltűnés.

Olyan esőndesen feküdt négy deszka között az egész világot birni akaró Caesar.

Ferenc Napoleon — a fiu — mint mondók felvitetett a császári nagyapához; ott ügyeltek rá, ott nevelték, ott akartak belőle jó embert, jó német polgárt faragni.

Az egész udvarnál csak egyetlen jó barátja volt, bizonyos Hart Károly nevű kapitány, ki iránt valódi önzetlen szeretettel viseltetett, kit testvérként kedvelt, s kinek minden titkát föltárta hiven. Károlyról is ellehet mondani, hogy a barátok példányképe vala; de ellenségének, gyűlöljének kelle magát mutatnia, ha a heregnél megakarandotta állását tartani.

Ugy néha néha, ha egész bizton érezték magokat, elbeszéltek egymásnak fájdalmaikat,

zel küld hő imáit az egek urához, midőn halja barmait, az éhség miatt keservesen bögni — hogy ha már az emberi nemet bünciért ostorozza, azok szájából ne vegye el a kellő táplálékot.”

A közelebb mult napokban valahára megnyitlak az ég csatornáit, és gyönyörű eső hullott elégett veteményeinkre; de a melynek semmi sikere nem lett; mert a tavasz óta folytonosan uralgó száraz szél föltámadván, ismét kiszáraztá a megázott földet. — A búza ára pár hét óta 2—3 o.é. frittal fellebb szökött, s egy oly kenyér, mely a mult hó elején 60—70 kr. volt, most már 1 frt s 1 frt 20—30 kr. — Gabona vetéseinket sok helyen kénytelenek lekaszálni, mivel ahoz semmi reménység nem lehet. — A Nagy- és Kis-Kúnságon pedig — biztos kútfőből értesülve, — igen esekély aratásra van kilátás, legelő pedig épen semmi sincsen. — Boldog Isten! hová tünt e tájról is azon kor, melyről korszorús költőnk Kölesey így énekelt:

„Értünk kunság mezején,
Ért kalászt lengettél.

Gyümölcs termésre sem a legjobb kilátásunk van.

Mint étesültem, több bakony szegi lakos, mivel a takarásra semmi kilátások nincsen, s a válságos idő miatt élelmüket megkeresni nem tudák, kénytelenítették saját tűzhelyeiket elhagyni, és oly helyekre vándorolni, hol dolgok után élteket fen tarthatják. — Valóban, ez megdöbentő hír, ... és kitudja, ha az idő még tovább is így jár, mi fog bekövetkezni?

Vámos-Péresen, Derecskén, Ujfaluban és azon a vidéken fekvő helységek határain igen gyakori esők járnak, és a vetések meglehetősen jók. r. l.

keserveiket s azon vették észre, hogy mindkettőnek könybe lábadtak szemei. Ferenc mindjárt atyjára gondolt s lehetlen volt megtartania a sírást.

Sirt, sirt s ez neki olyan jól esett!

* * *

Már 19-ik évét érte el a herceg; a legszebb ifjak egyikének lehete mondani, szép göndör-szőke haja, magas karsu termete a legelső szépségek sorába emelendette.

Anyjától a szépséget, atyjától a parancsoló külsőt nyerte, örökölte.

Ritkán lehetett Ferencet vigan látni, mindig eszében volt szerencsétlen atyja, eszében a bánásmód s az Argus szemek, melyel az udvarnál fölötté örködték; néha e haragos szavakban tört ki: „Legyek én csak francia király, majd megmutatom e sátán fajnak, mit képes tenni Napoleon fia!” De ilyenkor bejött barátja s elvonult a haragfelhő homlokáról. „Oh barátom! oh egyetlen barátom! hisz még csak te vagy az egyedüli lény, ki bennem az életet tartod s fékezed bosszumat; te vagy egyedül, ki iránt szeretettel viseltetem; mert itt elszakítva dicső nemzetemtől, elszakítva drága honomtól s korán elrabolva kedves atyámtól, rég a szomor s bú áldozatává kellende lennem!” S ilyenkor megölelé Károlyt s bánatos nagy kék szemciből sűrű könnyesepek hulltak alá.

Nem akadunk a történet folyamában több oly alakra, kibem rokonszenyünk s sajnálatunk annyira öszpontosulna, mint e herceg személyében.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek s újdonságok.

— A versenyszántás s lófuttatásra még utólagosan is oly számosan jelentkeznek, hogy a választmány az egyesületi s magán díjakat következőleg látta szükségesnek kiterjeszteni.

A versenyszántásra:

- 1) 3 arany gr. Waldstein Jánosné díj
- 2) 2 „ egyesületi díj
- 3) 8 ezüst ft „ „
- 4) 7 „ „ „
- 5) 6 „ „ „
- 6) 1 arany gr. Buttler Sándorné díj
- 7) 1 „ „ „ „
- 8) 1 „ „ „ „
- 9) 1 „ „ „ „
- 10) 1 „ Petrovay Ákós „
- 11) 1 „ „ „ „
- 12) 4 ezüst forint egyesületi díj
- 13) 3 „ „ „ „
- 14) 2 frtos ezüst tallér Péchy Miksa díj
- 15) 2 ezüst forint egyesületi díj.

A lovászdíjra:

- 1) 2 Napoleon d'ór (Kandó Kálmánné.)
- 2) 2 arany (gr. Waldstein Jánosné)
- 3) 6 ezüst forint (egyesületi díj)

Nyilváros köszönet.

Ezenbees lap tegnap vett számából örömmel olvasott értesülés nyomán azon buzgó, s hazafias részvétért, melytől vezéreltetve Pozner Lajos ur a Széphalmilak, s abban nagy hazánkfia Kazinczy Ferenc szelleme emlékére berendezendő szoba számára egy díszes albumot készíteni ígért, ezennel részemről köszönetet szavazni sietek, meglevén előre győződve, miszerint az, várákozásunknak, s magasztos céljának kitünően felelend meg.

Homonnán június 7. 1863.

Matolay Victor.

— A főgymnasiunai tanuló ifjúság által folyó hó 9-én Cigányócon tartott juniálisról a következő tudósítást vettük. — A már három órákor reggel fölserkent ifjúság a gymnasium terén gyűlt össze s onnan fél öt órákor a főt. igazgató és tanári kar kíséretében, lobogók-dobpörgés- és harsány zene mellett előbb a város főutcáit bejárva — indult a helyszínére. Itt — hol minden ellátást igazán tisztelettel magára — az ifjúság a déli étkezésig ének, séta, beszélgetés, tekézés és a zenelátogatással volt elfoglalva. Az étkezés három izben történt; előbb a kisebb, azután a nagyobb tanulók, végre a tanári kar néhány vendéggel együtt, kiknek mindegyike, miként a tanárok is külön-külön fizette meg a vendéglősnek izetlen s hideg ebédjét; a hort — férfi mulatságban az elkerülhetetlen cikket — a tanári kar és az ifjúság adta. Itt nem hallgathatom el megrovás nélkül a vendéglősnek tapasztalatlan és hanyag eljárását mind az étkek elkészítésében, mind pedig — és különösen — a kiszolgáltatásban annyira: hogy a 3-ik ebéd csak 4—5 óra közt végeztetvén be, a városból délután érkezett vendégek roppant tömegének táncolni vágyó egyénéj mind ez ideig várákozni voltak kénytelenek a forró nap-sütötte téreken, a mi is, és azon körülmény, hogy az érkezettek saját pénzükért sem kaphattak a készület-

len vendéglöstől valamit, elég lehangoltságot szerzett a vendégek közt, s már a tánc folyamában oszlani kezdettek. Így telt el, úgy hiszem a nagyobb rész melegezésével a nap, mert elégedetlenek is voltak, hisz nem is csoda, mivel igaz ugyan, hogy volt egy kis rendtelenség, de másfél ezer embert — mert ha nem több, annyi volt — kény és kedv szerint ellátni nem kis feladat. Az est kora beálltával távozott a közönségnek az ut rosszaság- és az éj setétségétől tartó része; azonban a táncotl ihletett rész még folytatta tovább is a sok jó s lelkesítő csárdást kíséretes kíséretéig; esti 10 órákor végezték be a táncot, a mikor a Rákócy indulóval hagyták oda mulatásuk helyét, s 12 órákor lobogó fáklyák közt a városba érkeve az ifjúság harsány éljenzéssel tisztelte meg szeretett igazgatóját saját laka előtt, s onnan táncban és gyaloglásban kifáradtan nyugalomra oszlott szét.

— Mult számunkban Thuria vidékéről közölt tudósítás ellenében B. M. óvást tévén, ki nyilatkoztatta: hogy az unghvári dominium bérbeadását nemcsak hogy nem pártolja, de azt véleményével homlokegyenest ellenkezőnek állítja; s ha bár ezen tudósítást baráti tréfánál egyébként nem tarthatja, sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy ily éretlen tréfának komoly irányu lapunkban helyt adunk. A tudósítónak pedig azt tanácsolja: s u t o r s a t. Erre mi csak azt a rövid megjegyzést tesszük; hogy a tudósítás „ismert kéziratban“ küldetvén be hozzánk, annál kevésbé kételkedhetünk tartalma hitelességében, mert sem tisztelt barátunk ebbeli nézeteit, sem a bérbeadás feltételeit nem csmerjük; egyébként a tudósítóra tett észrevételeit — ily esetben kénytelenek vagyunk helyeselni.

* Május 30-án a császlói határ egy részét a jég levertvén, az illetők, kiknek káruk biztosítva volt, 24 óra alatt be is adták a becsét egy hét mulva azonban a jégverés után midőn már a sebesült kalászkok is észrevehetőek voltak, megdöbbenve tapasztalák, hogy káruknak legfeljebb egy harmadát jelentették be. Tarnócz határa is már két izben veretett le a jég által, innen azonban részletes tudósítást nem vettünk.

* A Kaposon folyó hó 15-én tartandó közebedre — jegyek Özvegyi József ur cukrászdájában még mindig kaphatók.

* Kassáról írja r. levelezőnk: Nálunk Petropolisz Kaucuk ember mutogatja testgyakorlatait, s a kik látták azt mondják róla, hogy talán esont sincs benne, oly könnyen fordítja hátra gyomrát és fejét, temérdek nézője van: e hó 15. érkezik ide Szabó opera és dráma szín-társulata, vajjon fog e anyi vonzerővel birni, mint a Kaucuk?

* Homonnáról értesítenek, hogy ott folyó hó 4. Urnapján váltott jegyet Sós Pál zemp-lénmegyei birtokos a kedves Szerviczky Ilon urhölgygyel.

* Reményi Ede művész hazánkfia játékaról az olaszlapok roppant elragadtatással írnak, s mellette a kis Plotényi Ferdinándot is, kit megyénkbel vitt magával Reményi, — magasztalással említik.

* Cohn L. J. orvostudor és gyakorló fogorvos értesíti a t. közönséget, hogy itt mulatása már csak egy létre terjed, a kik tehát igénybe akarják venni sikeres műteteit, a Teleki utca 539. szám a. házban feltalálhatják.

— Folyó hó 7. a helybeli műkedvelő társulat által másodszor adatott elő „Liliomfi“ Camillát ezuttal a szép fiatal Fábry Nelli k. a. személyesítő meglepő ügyességgel, a többi nőszereplők (Mariska) Kelemen Ilka, s (Erzsi)

Öry Ilka kisasszonyok a régiak valának, s így felesleges mondanunk, hogy igen jól játszottak. — A férfiak mind megtarták szerepüket, s kivétel nélkül jelesen oldák meg feladatukat. Kiemeljük azonban Jónás József urat Kányay szerepében ki azt oly művésziileg állította elénk, hogy a nemzeti színpadon is tetoszt arathatott volna; egyébként nem csoda, Jónás ur hajdanában egyik legjelesebb színésze vala a vidéknek, s nézetünk szerint, nagyot hibázott, hogy azon pályát — melyen biztos babért arathatott, ez előtt 15 évvel — még oly fiatalon elhagyta. Jónás ur a drámai szakmában képezte magát leginkább; de azért mindig lekötelezi a közönséget, valahányszor bármiféle szerepben fellép. — Az előadás tiszta jövedelmének egy harmada 8 fr 10 kr. a helybeli kórház javára adatott. A napi költség 41 fr 20 kr.

* Breznay Géza vidéki színigazgató társulata, ma június 13-án kezd meg előadásait „Marót bán“ Vörösmarty drámájával.

— Ujelőfizetések a Felvidék július — decembri félévi folyamára 3 forintjával elfogadtatnak. Előfizethetni helyben: a szerkesztőségi irodában, s Özvegyi József cukrászdájában — vidéken a cs. kir. postahivatalok útján.

Szerkesztői posta.

— A teplici és munkácsi leveleket jövő alkalommal.

— Pest. B. D-nek. Lapunk minden eddigi számaint megküldtük.

— Kassa. B. M-nak. Ha N — a ismét elhalasztotta volna útját, tudasd velem.

— N. Mihály O. E-nek. A hirdetést jövő számunk hozandja, — nem fért be.

Időjárás.

Unghvár vidékén e hét elején két, három izben jó eső, azóta száraz idő — éjjel bő harmat.

Munkács vidékén, alkalmas időjárás, szép termés, jó legelő.

M. Szigeth vidékén az utóbbi időkben elég eső volt, de ellésett.

VÁSÁR.

Unghvár. jun. 8. országos vásármunkon a piacárak.

Buza köblönként	8 ft 80 kr.
Gabona —	5 ft 60 — 6 ft
Árpa —	4 ft — 4 20 kr.
Zab —	2 ft 80 3 ft
Tengeri —	5 ft 60 kr
Széna mázsanként	3 ft 25 kr

Unghvár június 11. hetivásár.

Buza köblönként	9 ft 9 — 20
Gabona —	6 ft
Árpa —	4 ft
Zab —	3 ft 20 kr
Tengeri —	6 ft.
Széna —	3 ft 30 kr.

Kassa jun. 10. hetivásár.

Buza köblönként	9 ft 40 kr — 10 ft
Gabona —	7 ft 80 kr 8 ft
Tengeri —	8 ft
Árpa —	6 ft 50 kr
Zab —	5 ft

Munkács június 8.

Buza mérője	4 ft. — 3 50 kr.
Rozs „	2 ft 65 kr — 2 50.
Zab „	1 ft 60 kr.
Tengeri „	2 ft 65 — 2 50 kr.
Széna mázsája	2 ft 40 kr

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos **Bánóczy Ferenc.**

Ungvárt, Jäger K. betűivel.